

۱- **هدف:** این دستورالعمل با هدف افزایش آگاهی کارکنان از نحوه به کارگیری صحیح مهار شیمیایی، ارتقای ایمنی بیمار و پیشگیری از بروز عوارض ناشی از بی‌قراری، اختلالات سایکوتیک، خروج ناخواسته اتصالات درمانی، سقوط بیمار و آسیب به بیمار یا اطرافیان تدوین شده است. اجرای این دستورالعمل در راستای ارائه خدمات درمانی ایمن، مؤثر و مبتنی بر استانداردهای اعتباربخشی در بیمارستان انجام می‌گیرد.

۲- **دامنه کاربرد:** کلیه بخش های بالینی و واحدهای پاراکلینیکی و اتاق عمل

۳- **تعاریف:**

مهار شیمیایی: استفاده از داروها به منظور کنترل بیماران بی‌قرار یا دارای رفتارهای پرخطر، با هدف پیشگیری از آسیب بیمار به خود یا دیگران.

۴- **سیاست اجرایی بیمارستان:**

سیاست بیمارستان‌های گروه درمانی نیکان، با استناد به اسناد بالادستی و استانداردهای اعتباربخشی، استفاده ایمن، منطقی و کنترل‌شده از مهار شیمیایی در بیماران نیازمند است؛ به گونه‌ای که ضمن پیشگیری از آسیب به بیمار و اطرافیان، کمترین عوارض دارویی ایجاد شده و کرامت و ایمنی بیمار حفظ گردد.

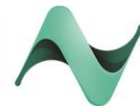
۵- **مسئول پاسخگو:** مدیر درمان، مدیر پرستاری، پزشک معالج و سرپرستار.

۶- **مسئولیت ها و اختیارات:**

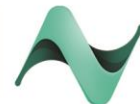
۱-۶	پزشک: مسئول ارزیابی وضعیت بالینی بیمار و در صورت لزوم تجویز مهار شیمیایی با ذکر نوع دارو، دوز مصرفی و مدت زمان در پرونده بیمار می‌باشد.
۲-۶	پرستار: مسئول اجرای مهار شیمیایی طبق دستور پزشک معالج، با رعایت اصول ایمنی بیمار و مطابق با ضوابط دارودرمانی می‌باشد.
۳-۶	سرپرستار: مسئول نظارت بر ثبت صحیح نوع مهار شیمیایی در پرونده بیمار و کنترل عملکرد پرستاران در اجرای صحیح دستورالعمل و رعایت الزامات ایمنی بیمار می‌باشد.
۴-۶	سوپروایز بالینی: مسئول نظارت بر اجرای صحیح خط‌مشی مهار شیمیایی توسط تیم پرستاری بوده و موارد عدم انطباق پزشکی یا پرستاری را به مدیر پرستاری و مدیر درمان گزارش می‌نماید.
۵-۶	مدیر پرستاری: مسئول بررسی موارد عدم انطباق پرستاری و انجام اقدامات اصلاحی لازم بوده و موارد عدم انطباق پزشکی را به مدیر درمان گزارش می‌دهد.
۶-۶	مدیر درمان: مسئول بررسی موارد عدم انطباق پزشکی و ارائه بازخورد به پزشکان مرتبط و پیگیری اجرای اقدامات اصلاحی می‌باشد.
۷-۶	سوپروایز آموزش: مسئول برنامه‌ریزی و اجرای آموزش‌های لازم برای کارکنان در خصوص نحوه صحیح اجرای مهار شیمیایی و ارتقای دانش و مهارت کارکنان می‌باشد.

۷- **شیوه انجام کار:**

مسئول اجرا	
پرستار مسئول بیمار	۱-۷ پرستار مسئول در صورت مشاهده بی‌قراری بیمار، ابتدا علت احتمالی آن را بررسی نموده و در صورت نیاز پزشک معالج یا پزشک مقیم را مطلع می‌نماید.
پزشک و پرستار	۲-۷ پزشک و پرستار عوامل احتمالی بی‌قراری شامل درد، تب، انسداد راه‌های هوایی، انسداد مجاری ادراری یا گوارشی، وضعیت نامناسب پوزیشن بیمار، مشکلات مسیر تزریق یا تغذیه، عدم تحمل گاوژ، دیستانسیون شکم، تغییرات فشار خون، کاهش اشباع اکسیژن، دیسترس تنفسی، سابقه اعتیاد و عوامل محیطی را بررسی می‌کنند.
پزشک و پرستار	۳-۷ مداخلات اولیه شامل اصلاح وضعیت بیمار، کاهش عوامل تحریک‌کننده محیطی، کنترل درد و سایر اقدامات غیردارویی انجام می‌شود.
پرستار مسئول بیمار	۴-۷ پرستار مسئول بیمار بر بالا بودن حفاظ‌های کنار تخت و ایمنی بیمار نظارت می‌نماید.
پرستار مسئول بیمار مسئول شیفت	۵-۷ در صورت تداوم بی‌قراری، پرستار وضعیت بیمار را به پزشک گزارش می‌دهد.

پزشک	۶-۷- در صورت لزوم ابتدا مهار فیزیکی را تجویز نموده و در صورت عدم پاسخ مناسب یا وجود خطر آسیب، دستور مهار شیمیایی را با ذکر نوع دارو، دوز، مسیر مصرف و مدت زمان در پرونده بیمار ثبت می‌نماید.
پرستار مسئول بیمار پرستار مسئول شیفت	۷-۷- پرستار دستور پزشک را بررسی کرده و آن را در کاردکس ثبت می‌نماید.
پرستار مسئول بیمار پرستار مسئول شیفت	۸-۷- در صورت تجویز داروهای پرخطر، چک دوگانه دارو توسط دو پرستار انجام می‌شود.
پرستار مسئول بیمار پرستار مسئول شیفت	۹-۷- قبل از تزریق دارو، شناسایی فعال بیمار با استفاده از دو شناسه اصلی انجام می‌شود.
پرستار مسئول بیمار	۱۰-۷- پرستار سابقه حساسیت دارویی و تداخلات احتمالی دارویی را بررسی می‌نماید.
پرستار مسئول بیمار	۱۱-۷- دارو مطابق اصول هفت‌گانه صحیح دارودهی تجویز می‌شود.
پرستار مسئول بیمار	۱۲-۷- پرستار توضیحات لازم در خصوص داروی تزریقی را به بیمار یا همراه ارائه می‌دهد.
پرستار مسئول بیمار	۱۳-۷- تمهیدات ایمنی شامل پیشگیری از سقوط، تأمین اکسیژن در صورت نیاز و آماده بودن ترالی اورژانس برقرار می‌گردد.
پرستار مسئول بیمار	۱۴-۷- حریم خصوصی بیمار در طول فرآیند مهار رعایت می‌شود.
پرستار مسئول بیمار	۱۵-۷- وضعیت بالینی بیمار و علائم حیاتی قبل، حین و پس از مهار به صورت مستمر پایش می‌شود.
پرستار مسئول بیمار	۱۶-۷- شرایط بیمار پیش از مهار و پاسخ وی به درمان در گزارش پرستاری ثبت می‌گردد.
پرستار مسئول بیمار	۱۷-۷- علائم حیاتی و وضعیت بالینی بیمار در طول مهار در پرونده ثبت می‌شود.
پرستار مسئول بیمار	۱۸-۷- در صورت بروز تغییرات در وضعیت همدینامیک یا تنفسی بیمار، دارو موقتاً متوقف شده و پزشک معالج فوراً مطلع می‌گردد.
پرستار مسئول بیمار	۱۹-۷- برای پیشگیری از آسیب پوستی، بیمار هر دو ساعت تغییر وضعیت داده شده و در صورت نیاز از تشک مواج استفاده می‌شود.
پزشک پرستار مسئول شیفت پرستار مسئول بیمار	۲۰-۷- ممنوعیت‌ها و احتیاطات مهم: ❖ استفاده از مهار شیمیایی در بیماران دارای آلرژی شناخته شده به داروی مورد نظر ممنوع است. ❖ در بیماران سالمند و بیماران دارای نارسایی کبدی یا کلیوی باید با احتیاط بیشتری استفاده شود. ❖ استفاده همزمان از چند داروی خواب‌آور بدون هماهنگی پزشک متخصص مجاز نیست. ❖ در بیماران مبتلا به بیماری‌های تنفسی مانند COPD یا در بیمارانی با اشباع اکسیژن پایین باید با احتیاط انجام شود. ❖ انجام مهار شیمیایی بدون دسترسی به تجهیزات احیای قلبی-ریوی ممنوع است.
پزشک پرستار مسئول شیفت پرستار مسئول بیمار	۲۱-۷- ثبت‌های ضروری در پرونده بیمار: ❖ علت انجام مهار شیمیایی ❖ اقدامات اولیه و مداخلات غیردارویی انجام شده ❖ نام دارو، دوز، مسیر مصرف و زمان تزریق ❖ زمان شروع و پایان مهار ❖ وضعیت بالینی بیمار قبل، حین و بعد از مهار ❖ آموزش‌های ارائه شده به بیمار یا همراه
۸- پایش و نظارت:	
۱-۸- پایش: پایش مستمر نتایج حاصله برعهده مسئول فنی می باشد و مسئول بهبود کیفیت بر روند پایش نیز نظارت می‌نماید.	
۲-۸- نظارت: مسئول بهبود کیفیت و مسئول فنی بر روند اجرای خط مشی نظارت دارند.	
۹- مرجع تایید، تصویب ، ابلاغ، نگهداری، توزیع و بازنگری:	
۱-۹- تایید: مسئول فنی، مرجع تایید این خط مشی خواهد بود.	
۲-۹- تصویب و ابلاغ: رئیس بیمارستان مرجع تصویب و ابلاغ این خط مشی خواهد بود.	

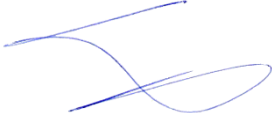
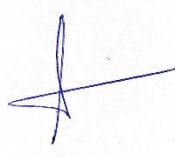

۳-۹- نگهداری و توزیع: نسخه اصل این خط مشی در دفتر بهبود کیفیت نگهداری خواهد شد. توزیع نسخ این خط مشی توسط دفتر بهبود کیفیت صورت خواهد گرفت.

۴-۹- بازنگری: این خط مشی توسط بهبود کیفیت به صورت سالانه مورد بازنگری قرار خواهد گرفت. رئیس بیمارستان، مدیر درمان، کمیته پایش و سنجش کیفیت می‌توانند پیشنهاد بازنگری در این خط مشی را خارج از بازه زمانی عادی بازنگری مطرح نمایند.

۱۰- منابع و مراجع:

- ۱-۱۰ مهوش صمصالی و دیگران، ویراستار، راهنمای بالینی پرستاری جلد دوم، ۱۳۸۸
- ۲-۱۰ راهنمای شناسایی صحیح بیماران، فرناز مستوفیان، مرداد ۱۳۹۲
- ۳-۱۰ کتاب اصول و فنون پرستاری، شادی دهقان زاده و صدیقه سالمی، سال ۱۳۹۷
- ۴-۱۰ راهنمای داروهای با هشدار بالا، فرناز مستوفیان، مرداد ۱۳۹۴

تهیه کنندگان			
فاطمه یوسفی مسئول بهبود کیفیت	فاطمه رئیسی سوپروایزر اعتباربخشی	مهتاب زمانی مدیر پرستاری	دکتر علی باقرنیا مدیر درمان
			
تصویب و ابلاغ کننده		تأیید کننده	تأیید اولیه
دکتر رضا تقدیر ریاست بیمارستان		دکتر علی باقرنیا مدیر درمان	فاطمه یوسفی مسئول بهبود کیفیت
			
توزیع نسخ			
		دفتر اعتباربخشی و بهبود کیفیت بیمارستان نیکان	